

Τα Νέα ΔΣ των Ημικρατικών Οργανισμών

Ο χρόνος που μας πέρασε έφερε ευρείες αλλαγές στη σύνθεση των Διοικητικών Συμβουλίων (ΔΣ) των περισσότερων Ημικρατικών Οργανισμών (ΗΟ). Η κυβέρνηση διόρισε νέα μέλη στα περισσότερα ΔΣ. Ωστόσο, η περίοδος χάριτος έχει εκπνεύσει και αναμένεται τώρα από τα νέα ΔΣ να δείξουν ότι παράγουν σημαντικό έργο για να φανούν αντά-

Του Γιάννη Τσουλόφτα

Μέλος ΔΣ ΟΠΕΚ
(Όμιλος Προβληματισμού
για τον Εκσυγχρονισμό
της Κοινωνίας μας),
tsoulouftas@cytanet.com.cy

ξια της εμπιστοσύνης του Προέδρου της Δημοκρατίας που τα διόρισε και των προσδοκιών και απαιτήσεων της κοινωνίας των πολιτών, που είναι και ο ιδιοκτήτης των οργανισμών που διοικούν.

Οι προκλήσεις που καλούνται να αντιμετωπίσουν τα νέα ΔΣ είναι πολύ ποικιλόμορφες, πιεστικές, πολυδιάστατες και χρήζουν

ταχείας, αποτελεσματικής και ευφύους προσέγγισης, η οποία να βασίζεται σε βαθιά γνώση του αντικείμενου, αντίληψη του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και επιστημονική στήριξη και τεκμηρίωση. Υπάρχουν σήμερα μια σωρεία από σημαντικά, πολύπλοκα και πιεστικά θέματα για τα οποία τα σώματα αυτά καλούνται να λάβουν καθοριστικές αποφάσεις. Είναι τα θέματα που προκύπτουν από το νέο ευρωπαϊκό και διεθνές επιχειρηματικό περιβάλλον, τη φιλελευθεροποίηση, την εντεινόμενη παγκοσμιοποίηση, τις αυξημένες απαιτήσεις από τους πελάτες, τους περιβαλλοντικούς περιορισμούς, την πίεση για δημοσιονομική εξυγίανση και τις ευαισθησίες των τοπικών κοινωνιών.

Τα ΔΣ των ΗΟ προηγούμενων διακυβερνήσεων είχαν πάντα μια εύκολη λύση σε όλα τους τα προβλήματα. Ωστόσο, για τα νεοδιορισθέντα ΔΣ η λύση αυτή δεν ευρίσκεται ανάμεσα στις επιλογές τους. Κάθε φορά που οι ΗΟ αντιμετώπιζαν σοβαρά προβλήματα αναποτελεσματικότητας και δυσλειτουργίας η εύκολη λύση που προβαλλόταν ως πανάκεια ήταν η μετοχοποίηση, η ιδιωτικοποίηση και η μείωση των ωφελημάτων των εργαζομένων. Για τα νέα ΔΣ, ευτυχώς ή δυστυχώς, η πολυτέλεια αυτής της επιλογής δεν υπάρχει. Η σημερινή κυβέρνηση έχει καταστήσει σαφές ότι πρώτιστος στόχος της είναι η διαφύλαξη των ΗΟ ως εθνικού πλούτου και η αξιοποίηση τους ως εργαλεία οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής. Όπως

έχει καταστήσει σαφές η κυβέρνηση προτίθεται να επιδώξει επίτευξη του στόχου αυτού διατηρώντας το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο των ΗΟ. Προτίθεται δηλαδή να διατηρήσει τους Οργανισμούς αυτούς στην ιδιοκτησία του κράτους και στη σφαίρα του δημοσίου δικαίου.

Μια αριστερή προοδευτική διακυβέρνηση αναμένεται να αντιμετωπίσει τους Ημικρατικούς Οργανισμούς διαφορετικά από ότι οι δεξιές, συντηρητικές και νεοφιλελεύθερες κυβερνήσεις. Πρώτιστος στόχος της σημερινής κυβέρνησης και των νεοδιορισθέντων ΔΣ θα πρέπει να είναι η διαφύλαξη των ΗΟ ως εθνικού πλούτου και η αξιοποίηση τους ως εργαλεία οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής.

Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τα προβλήματα που οι οργανισμοί αυτοί αντιμετωπίζουν, εύκολα μπορεί κανείς να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι για να μπορέσει με το υφιστάμενο θεσμικό καθεστώς να διασφαλισθεί η λειτουργικότητα και αποτελεσματικότητά τους και να μπορέσουν να προσφέρουν καλές υπηρεσίες στον κυπριακό λαό που είναι ο ιδιοκτήτης τους, θα πρέπει να γίνουν βαθιές τομές. Η νέα πραγματικότητα επιβάλλει τη θεσμική, δομική και επιχειρηματική προσαρμογή των ΗΟ για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν με επιτυχία τον ανταγωνισμό και να εξακολουθήσουν να υπηρετούν στο βέλτιστο δυνατό βαθμό τον κυπριακό λαό. Αποτελεί αξίωμα πως, αν συνεχίσεις να ενεργείς με τον ίδιο τρόπο, θα συνεχίσεις να παίρνεις και το ίδιο αποτέλεσμα.

Άρα η αντιμετώπιση των νέων δεδομένων στο επιχειρηματικό περιβάλλον των ΗΟ και η επίλυση των χρόνιων προβλημάτων τους απαιτούν φρέσκες, έξυπνες και τολμηρές ιδέες.

Θα πρέπει τα νέα ΔΣ σε συνεργασία με την κυβέρνηση να καταστρώσουν στρατηγικό σχεδιασμό για εκσυγχρονισμό των ΗΟ, εντός των πλαισίων που έθεσε η κυβέρνηση, δηλαδή διατηρώντας τους στη σφαίρα του δημοσίου δικαίου και θεωρώντας τους ως εργαλείο οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής. Το σχέδιο αυτό θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα ενδεδειγμένου, επιστημονικής μελέτης της υφιστάμενης κατάστασης των ΗΟ, και να λαμβάνει υπόψη όλες τις παραμέτρους, όπως επηρεαζόμενα σύνολα (εργαζόμενοι, πελάτες, επιχειρηματική κοινότητα), το ευρωπαϊκό και διεθνές επιχειρηματικό περιβάλλον, καθώς επίσης και τις εμπειρίες άλλων ευρωπαϊκών χωρών που αντιμετώπισαν με επιτυχία παρόμοιες προκλήσεις.

Μια νεοφιλελεύθερη διακυβέρνηση δε θα είχε ιδιαίτερο λόγο να βελτιώσει τον τρόπο λειτουργίας των ΗΟ με το σημερινό καθεστώς, αφού η δυσλειτουργία και η αναποτελεσματικότητα τους συνδράμει και ενισχύει τις απόψεις της για μετοχοποίηση και τελική ιδιωτικοποίηση τους. Ωστόσο, σε μια προοδευτική αριστερή διακυβέρνηση πέφτει το βάρος της ευθύνης για εξεύρεση του βέλτιστου τρόπου λειτουργίας και διοίκησης των οργανισμών αυτών στο υφιστάμενο θεσμικό τους πλαίσιο.